

ΤΕΧΝΕΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης των γλωσσών

6 - 8 Μαΐου 2011

Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Arts and Education

Creative ways of learning foreign languages

6 - 8 May 2011

Maraslio Elementary Education Centre
Athens, Greece

THEORETICAL AND RESEARCH PAPERS

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Επιστημονικός Υπεύθυνος

Θόδωρος Γραμματάς, Καθηγητής Θεατρολογίας, ΕΚΠΑ

Επιμέλεια Έκδοσης

Μαρία Αργυρίου

Παναγιώτης Καμπύλης

Συνδιοργάνωση

Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου,
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής
Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

**Τέχνες και Εκπαίδευση:
Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης των γλωσσών**

**Arts and Education:
Creative ways into languages**

4th International Conference Arts and Education - A creative way into languages

UNDER THE AUSPICES OF THE
GREEK PEDAGOGICAL INSTITUTE

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Τέχνες και Εκπαίδευση: Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης
των γλωσσών

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - ΤΟΜΟΣ Α΄
ΚΕΙΜΕΝΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

6 - 8 ΜΑΪΟΥ 2011

Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αθήνα

**ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΥ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ &
ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
Arts and Education: creative ways into languages

CONFERENCE PROCEEDINGS – A' VOLUME
THEORETICAL AND RESEARCH PAPERS

6 - 8 MAY 2011

Maraslio Elementary Education Centre, Athens, Greece

**CO-ORGANIZERS: ART AND SPEECH WORKSHOP, DEPARTMENT OF PRIMARY EDUCATION,
NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS &
GREEK ASSOCIATION OF PRIMARY MUSIC EDUCATION TEACHERS**

ΑΘΗΝΑ < 2011 > ATHENS

Επιμέλεια Έκδοσης

Μαρία Αργυρίου, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Παναγιώτης Καμπύλης, PhD, Α΄ Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών

Επιστημονικός Υπεύθυνος

Θόδωρος Γραμματάς, Καθηγητής Θεατρολογίας, ΕΚΠΑ

Copyright © Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΕΕΜΑΠΕ) & Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2011

Επιτρέπεται η έντυπη ή ηλεκτρονική αναπαραγωγή της συγκεκριμένης επιστημονικής εργασίας μόνο για εκπαιδευτική ή ερευνητική χρήση και με την προϋπόθεση ότι τα τυχόν αντίγραφα περιλαμβάνουν την αρχική σελίδα και την παρούσα σημείωση πνευματικών δικαιωμάτων. Απαγορεύεται αυστηρά η αναδημοσίευση, μέρους ή όλου των πρακτικών για οικονομικό όφελος, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Διορθώσεις: Γεωργία Παπαδοπούλου, Μαρία Αργυρίου

Επεξεργασία κειμένου – Σελιδοποίηση: Παναγιώτης Καμπύλης, Μαρία Αργυρίου

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Πάυλος Παπαδάκης

URL: www.primarymusic.gr

E-mail: gr.primarymusic@gmail.com / info@primarymusic.gr

ISBN: 978-960-99899-3-0

Editors

Maria Argyriou, Ionian University, Department of Music Studies

Panagiotis Kampylis, PhD, 1st Directorate of Primary Education, Athens, Greece

Scientific advisor

Thodoros Grammatas,

Professor of Drama Studies, National and Kapodistrian University of Athens

copyright © Greek Association of Primary Music Education Teachers (GAPMET) & Art and Speech Workshop,
Department of Primary Education, National and Kapodistrian University of Athens

First Edition: May, 2011

Permission to produce digital or hard copies of all or part of this work for scientific or educational purposes is granted free of charge provided that all copies bear this notice and the full citation on the first page. Digital or hard copies of all or part of this work for pro-t or commercial use are prohibited without the official permission from the Greek Association of Primary Music Education Teachers.

Proofreading: Georgia Papadopoulou, Maria Argyriou

Layout: Panagiotis Kampylis, Maria Argyriou

Cover design: Pavlos Papadakis

URL: www.primarymusic.gr

E-mail: gr.primarymusic@gmail.com / info@primarymusic.gr

ISBN: 978-960-99899-3-0

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ / INDEX

Προλογικό σημείωμα του Επιστημονικού Υπευθύνου

Σημείωμα των Επιμελητών

Προσκεκλημένοι Ομιλητές

Επιτροπές του Διεθνούς Συνεδρίου

Επίσημοι Υποστηρικτές του Συνεδρίου

Αντικείμενο του Διεθνούς Συνεδρίου

Keynote Speakers

Conference Committees

Sponsors

Aim of the Conference

SONGS AS AN EDUCATIONA TOOL IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE, Mu'tasem Adileh & Fatima Adileh	1
DEVELOPING MULTICULTURAL AWARENESS THROUGH ENGLISH: REFLECTIONS ON CULTURE AND MULTICULTURALISM, Achilleas I. Kostoulas	11
TRANSMISSION MODES IN MULTICULTURAL MUSIC EDUCATION: LEARNING BY ROTE, Anna-Asha Mohan	16
INQUIRY DRAMA AS A FACILITATOR FOR ANAPHORA ACQUISITION IN EARLY PRIMARY SCHOOL PUPILS, Marietta Sionti & Simos Papadopoulos	24
MYTHOLOGY, PROJECTS AND LANGUAGE DEVELOPMENT IN KINDERGARTENS IN CRETE, GREECE, Evanthia Synodi	31
ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΤΟΝΙΚΟΥ ΥΨΟΥΣ, Αικατερίνη Αβραμίδου	36
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΩΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ, Σπυριδούλα Αντωνάτου	44
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ (ΞΕΝΩΝ) ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ, Μελίνα Ο. Βατινέλ & Ευαγγελία Σ. Τσιαβού	52
Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΗΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ, Μάγδα Βίτσου	57
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ, Φωκίων Γεωργιάδης & Απόστολος-Δημήτριος Ζήσιμος	64
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΩΣ ΠΑΜΜΟΥΣΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΝΕΟΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ, Θόδωρος Γραμματάς ...	71
ΟΙ ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, Χριστίνα Ζώνιου & Άλκηστις Κοντογιάννη	77

Ο ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΟΣ ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, Ιωσηφίδου Ειρήνη	85
Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Κωνσταντίνος Β. Καλέμης	90
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ, Μαίη Κοκκίδου	98
Ο ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΟΥ- ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ: ΕΝΑ ΣΥΝΘΕΤΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ, Λάζαρος Κωνσταντινίδης	107
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΗΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαρία Κ. Μαγαλιού & Μαρία Γ. Αργυρίου	112
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ, Απόστολος Μαγουλιώτης	118
Η ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ Ή ΑΝΑΓΚΗ; Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης & Ευρυδίκη Π. Σταμάτη	125
Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΩΣ ΓΛΩΣΣΟ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ, Αθανάσιος Μαλέτσκος, Ελένη Αγαπίδου, Ελένη Μπλιούμη, Ελένη Ραππά, Ζήσης Ζίκος & Κωνσταντίνος Πενέκελης	131
Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ, Παναγιώτης Γ. Μανιάτης	139
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ, Γεωργία Μέγα	145
«ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ» ΚΟΜΙΚΣ ΧΩΡΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ, Μαριάννα Μίσιου & Γιάννης Κουκουλάς	152
ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ: ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ, Νίκη Νικονάνου	159
ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Vs MEDIA: Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ, ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Ευάγγελος Πρωτοπαπάς	166
Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΣΑΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, Νατάσσα Ράικου	172
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, Βασιλική Ρεράκη	177
ΜΟΥΣΙΚΗ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ, Αναστασία Α. Σιώψη	183
Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (AUDIATION) ΤΟΥ EDWIN GORDON, Χριστίνα Σωτηρίου	190
Ο ΡΥΘΜΟΣ ΩΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, Μαρίνα Ι. Τζακώστα	196
ΑΥΔΙΟΒΟΟΚ - ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ, Τζιάβας Αριστείδης & Γεωργάκη Αναστασία	204
Η ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ, ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, Τασούλα Τσιλιμένη & Απόστολος Μαγουλιώτης	211
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΝΕΟΥ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣΩ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ, Ειρήνη Χιωτάκη	217

Προλογικό σημείωμα του Επιστημονικού Υπευθύνου

Η έννοια του «γραμματισμού» και η ανάδυση της προσωπικότητας του πολίτη ως αυταξίας, σε αντίθεση με τη μέχρι τώρα επιδίωξη της τεχνογνωσίας και της εξειδικευμένης γνώσης, συνιστούν τα νέα ζητούμενα του εκπαιδευτικού συστήματος στην αυγή του 21ου αιώνα. Η στροφή σε μια ανθρωπιστική παιδεία και η έμφαση σε αξίες που σκόπιμα ή μη είχαν μέχρι σήμερα παραμερισθεί, στο όνομα της τεχνολογικής προόδου, αποτελεί τη νέα τάση που ολοένα και περισσότερο κερδίζει έδαφος σε παιδαγωγικό και κοινωνικό επίπεδο.

Η πραγμάτωση αυτών των επιδιώξεων δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο με νέους τρόπους αγωγής και παιδείας των νέων, που με τη σειρά τους επιτυγχάνονται κατά τον καλύτερο τρόπο μέσα από τις Τέχνες και τη συνεργασία τους στο σχολικό περιβάλλον. Μια συνεργασία όμως που δεν περιορίζεται σε ένα παράλληλο μονόλογο των Τεχνών, με τη μορφή και τον τρόπο που τη γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, αλλά με μια σύνθεση και ενοποίηση που περιλαμβάνει ταυτόχρονα στοιχεία από όλες τις μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας (Μουσική, Εικαστικά, Θέατρο).

Αυτές οι διαπιστώσεις και οι προβληματισμοί που ήδη έχουν αναπτυχθεί και παρουσιάζει τα πρώτα τους θετικά αποτελέσματα, αποτέλεσαν την αφετηρία του ενδιαφέροντος για τη διοργάνωση ενός Διεθνούς Συνεδρίου, με θέμα: «Τέχνες και Εκπαίδευση. Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης των γλωσσών», που συνδιοργάνωσαν το Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου του Πανεπιστημίου Αθηνών και η Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις 6-8 Μαΐου 2011.

Θέματα όπως οι σύγχρονες μέθοδοι εκμάθησης της μητρικής και της ξένης γλώσσας και η γλωσσική καλλιέργεια των νέων, η αισθητική αγωγή και η ευαισθητοποίηση στις τέχνες, η δημιουργική γραφή και η καλλιτεχνική έκφραση, η διασύνδεση της παιδαγωγικής και του θεάτρου και η ανάπτυξη νέων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης δια του θεάτρου και των άλλων τεχνών, αποτέλεσαν μερικούς από τους θεματικούς άξονες του Συνεδρίου. Με εισηγήσεις, εργαστήρια εφαρμογής, καλλιτεχνικές δράσεις, παρουσίαση πρωτότυπου διδακτικού υλικού, στρογγυλά τραπέζια, οι πολυάριθμοι Έλληνες και ξένοι σύνεδροι, οι ακροατές και συμμετέχοντες στις εργασίες του, αντάλλαξαν απόψεις και διατύπωσαν προτάσεις για την αναγκαιότητα αλλαγών στα εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να στοχεύεται η ουσιαστική παιδεία και αγωγή των νέων, μέσα από μια «Πάμμουσο Παιδαγωγία». Η δημοσίευση των Πρακτικών του Συνεδρίου σε ηλεκτρονική μορφή, ύστερα από σχετική κρίση της Επιστημονικής Επιτροπής, αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα των εργασιών του Συνεδρίου, που αποτυπώνει τους άξονες και τη θεματική, τις απόψεις και τις προτάσεις που διατυπώθηκαν σε αυτό, δίνοντας τη δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο που έχει πρόσβαση στην εξ αποστάσεως μάθηση, να γίνει κοινωνός των τάσεων της σχετικής σύγχρονης έρευνας.

Θόδωρος Γραμματάς

Καθηγητής Θεατρολογίας, ΕΚΠΑ

Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής

Διεθνές Συνέδριο Τέχνης και Εκπαίδευση:

Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης των γλωσσών, Μάιος 2011

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

Ο γλωσσικός και πολιτισμικός πλουραλισμός αποτελεί κοινό τόπο αλλά και πολιτικό στόχο για την Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη από το 2007. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών συνάδει με έναν από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: την προώθηση της αλληλοκατανόησης και της ομαλής συνύπαρξης μέσα στο πλαίσιο των ποικίλων ευρωπαϊκών γλωσσών/πολιτισμών. Η γνώση ξένων γλωσσών δεν αρκεί από μόνη της για να διασφαλίσει ουσιαστική επικοινωνία ανάμεσα στους ευρωπαίους πολίτες καθώς απαιτείται και γνώση ευρύτερων πολιτιστικών στοιχείων. Σε αυτό το σημείο, οι Τέχνες μπορούν να αποτελέσουν το κλειδί όχι μόνο για την πολιτισμική αγωγή αλλά ακόμα και για την ουσιαστική εκμάθηση των γλωσσών.

Έτσι, το σημερινό σχολείο καλείται να επαναπροσδιορίσει τη διδασκαλία των γλωσσών αλλά και των Τεχνών ενισχύοντας την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση με περισσότερες της μίας ξένες γλώσσες, με ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία αποτελούν πλέον συνήθεις πρακτικές αλλά και με την προσθήκη ειδικοτήτων στις Α΄ και Β΄ τάξεις του Δημοτικού (Μουσική, Θέατρο, Εικαστικά, Πληροφορική). Ο ρόλος των θεσμικών οργάνων στην προσπάθεια ανάπτυξης της πολύγλωσσης ικανότητας των μαθητών είναι καταλυτικός. Χρειάζονται αποφάσεις καινοτόμες και ενέργειες/δράσεις αποτελεσματικές και ολοκληρωμένες. Όσοι, σε επίπεδο σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής, επικαλούνται ένα «πολυγλωσσικό ρεπερτόριο», με σκοπό μια εναλλακτική χρήση διαφορετικών γλωσσών κατά τις διαδραστικές μας επικοινωνίες θα πρέπει να υιοθετήσουν καλές πρακτικές. Έχουν περάσει σχεδόν δύο δεκαετίες από το Πρόγραμμα Μελίνα, το μοναδικό πρόγραμμα πανελληνίας εμβέλειας με έμφαση στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού το οποίο συνδύασε με επιτυχία τις Τέχνες με τα άλλα διδακτικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος. Επίσης, στο παρελθόν, έχουν εκπονηθεί και κατατεθεί έρευνες και προτάσεις που ενισχύουν τις θετικές επιδράσεις των Τεχνών στην αναπροσαρμογή των διδακτικών πρακτικών προκειμένου να βελτιστοποιηθούν τα αποτελέσματα της διδασκαλίας/εκμάθησης των γλωσσών. Στο επίπεδο της διδακτικής πρακτικής, πρέπει να ξεπεραστεί η γραμμική αντίληψη του διδακτικού σχεδιασμού και να υιοθετηθούν νέες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που θα επιτρέψουν τη μεταφορά ικανοτήτων και δεξιοτήτων χρήσης των γλωσσών μεταφορά τόσο από την κατάκτηση της μητρικής όσο και από την εκμάθηση άλλων ξένων γλωσσών.

Γι' αυτό είναι αναγκαίο ο δάσκαλος της μητρικής γλώσσας όπως και οι καθηγητές ξένων γλωσσών αλλά και οι ειδικοί να χρησιμοποιήσουν τεχνικές διδασκαλίας που να υποστηρίζουν τις βασικές δραστηριότητες εκμάθησης και χρήσης των ξένων γλωσσών. Η διδακτική και μεθοδολογική προσέγγιση θα πρέπει να επιφέρουν μία ισορροπία μεταξύ λόγου και βιώματος χωρίς η ισορροπία να χάνεται στα ακαδημαϊκά ή επαγγελματικά περιεχόμενα αλλά και σε ανέφικτες πρακτικές που δεν ενσωματώνουν το σύνολο ανάπτυξης των δεξιοτήτων συνομιλίας και γραπτής επικοινωνίας. Τέτοιες πρακτικές αποβλέπουν κυρίως σε μια αυστηρότερη κατάκτηση της λεξιλογιακής ακρίβειας και δεν συνδέονται με τα πραγματικά ενδιαφέροντα των παιδιών. Απαιτείται επομένως μια νέα προσέγγιση της κατανόησης και παραγωγής λόγου στην τάξη και προώθηση της ενεργητικής οικοδόμησης νοημάτων ώστε να συνδέεται το σχολείο με τη ζωή.

Το Διεθνές Συνέδριο Τέχνες και Εκπαίδευση: Δημιουργικοί τρόποι εκμάθησης γλωσσών αποτελεί το 4ο συνέδριο της Ένωσης Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης το οποίο συνδιοργανώνεται με την πολύτιμη αρωγή του Εργαστηρίου Τέχνης και Λόγου του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το συγκεκριμένο Διεθνές Συνέδριο έρχεται για να δώσει την ευκαιρία σε επιστήμονες από τον χώρο των ανθρωπιστικών σπουδών να παρουσιάσουν έρευνες και πρακτικές που ενισχύουν το ρόλο και τη σημασία που έχουν οι συγκεκριμένες σπουδές για τον Άνθρωπο και τον Πολιτισμό. Στο συνέδριο καταθέτουν τις απόψεις τους διακεκριμένοι επιστήμονες από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπρόσωποι φορέων εκπαιδευτικής πολιτικής, εκπαιδευτικοί της πράξης, εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων εκπαιδευτικών και ερευνητές από Ελλάδα, Ελβετία, Μεγάλη Βρετανία, Παλαιστίνη, Σιγκαπούρη και Τουρκία.

Με την έκδοση των πρακτικών του συνεδρίου ελπίζουμε ότι η ακαδημαϊκή και εκπαιδευτική κοινότητα καθώς και όλοι όσοι ασχολούνται με τη μελέτη εκπαιδευτικών θεμάτων - και ειδικότερα με το θέμα της διδασκαλίας και της εκμάθησης τόσο της ελληνικής γλώσσας όσο και των ξένων γλωσσών - θα αποκτήσουν μια χρήσιμη πηγή αναφοράς.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον καθηγητή Θεατρολογίας κο Θόδωρο Γραμματά για το έργο που έχει επιτελέσει στο χώρο των Τεχνών και της Εκπαίδευσης όπως και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την απρόσκοπτη βοήθεια και έμπρακτη συνεργασία τους με την οποία τίμησαν την Ένωση Εκπαιδευτικών Μουσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι επιμελητές της έκδοσης

Μαρία Αργυρίου & Παναγιώτης Καμπύλης

ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

PATRICIA DRISCOLL, Principal lecturer and researcher, Faculty of Education, Canterbury Christ Church University, UK

Developing expertise: An exploration of teachers' knowledge and skill

MARKUS CSLOVJECSEK, Chair of Music Pedagogy, School of Teacher Education FHNW, Switzerland

Do you Speak Music in your Classroom? – Backgrounds and Ideas of a sound Teaching and Learning

DAVID WHEWAY, Senior lecturer in Education, Faculty of Education, Canterbury Christ Church University, UK

Practical activities to support learning in Language and Music

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ, Αντιπρόεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Αναπληρωτής

Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στο σύγχρονο σχολείο

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΕΓΑ, Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Τεχνικές στοχαστικής και γλωσσικής ενεργοποίησης των μαθητών δια μέσου των τεχνών:

θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Καζαμίας Ανδρέας, Ομότιμος καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής Πανεπιστημίου Wisconsin USA και του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

Πυργιωτάκης Ιωάννης, Ομότιμος καθηγητής Παιδαγωγικής, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Κρήτης

Φράγκου - Ψυχοπαίδη Όλυ, Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών

Σέργη Λένια, Ομότιμη καθηγήτρια Μουσικής Παιδαγωγικής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιου Πανεπιστημίου

Τριλιανός Αθανάσιος, Καθηγητής Παιδαγωγικής, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

Δράκος Γεώργιος, Καθηγητής Ειδικής Αγωγής, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

Κουρετζής Λάκης, Σκηνοθέτης - θεατροπαιδαγωγός

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Cslovjecsek Markus, Professor of Music Education, Head of the Chair for Music Education at the Institute of Secondary Education, School of Teacher Education, University of Applied Sciences, Northwestern Switzerland.

Cap-Bun Marina, Associated professor at the Faculty of Letters, Ovidius University of Constanta, and Bucharest University, Romania

Overy Katie, Senior Lecturer in Music Psychology, Co-Director of the Institute for Music in Human and Social Development (IMHSD), Music, University of Edinburgh, Scotland

Weinmann Hanna, Lecturer/Teacher trainer of language didactics (Focus French) at the Chair for the Teaching and Learning of French, School of Teacher Education at the University of Applied Sciences Northwestern Switzerland

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Γραμματάς Θόδωρος, Καθηγητής Θεατρολογίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μέλη

Βρεττός Ιωάννης, Καθηγητής Παιδαγωγικής, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κακίση Λουίζα, Καθηγήτρια Εικαστικής Αγωγής, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καλδή Μιράντα, Καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο,

Καλογήρου Τζίνα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κατσίκη Γκίβαλου Άντα, Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Παιδικής Λογοτεχνίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κοντογιάννη Άλκησις, Καθηγήτρια Θεατρολογίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κουτσούμπα Μαρία, Επίκουρη καθηγήτρια, Τομέας Γυμναστικής και Χορού, ΤΕΦΑΑ Αθηνών, ΣΕΠ ΕΑΠ

Μακρής Ανδρέας, Καθηγητής, European University, Κύπρος

Ματθαίου Δημήτριος, Καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ματσαγγούρας Ηλίας, Καθηγητής Παιδαγωγικής, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μουσαδάκης Τηλέμαχος, Καθηγητής Θεατρολογίας - Σκηνοθέτης, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Νάκας Αθανάσιος, Καθηγητής Γλωσσολογίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Παπαδόπουλος Ιωάννης, Καθηγητής Θεατρολογίας, ΤΕΠΑΕΣ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Παρούση Αντιγόνη, Επίκουρη καθηγήτρια Παιδαγωγικής Θεατρικής Έκφρασης, ΤΕΑΠΗ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πάτσιου Βίκυ, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σάλλα Τιτίκα, Καθηγήτρια Διδακτικής της Τέχνης, ΑΣΚΤ Αθηνών

Σπανός Γεώργιος, Καθηγητής Παιδαγωγικής, Τμήμα ΦΠΨ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Χρυσοστόμου Σμαράγδα, Επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σωτηροπούλου Ζορμπαλά Μαρίνα, Επίκουρη καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Σιώψη Αναστασία, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

ΚΡΙΤΕΣ

Γραμματάς Θόδωρος, Καθηγητής Θεατρολογίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σέργη Λένια, Ομότιμη καθηγήτρια Μουσικής Παιδαγωγικής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιου Πανεπιστημίου

Κατσίκη Γκίβαλου Άντα, Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Παιδικής Λογοτεχνίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Αργυρίου Μαρία, Υπ. Διδάκτωρ, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Αντιπρόεδρος

Παναγιώτης Καμπύλης, PhD, Α΄ Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών

Γραμματέας

Σοφιάδου Κωνσταντίνα, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εκπαιδευτικός ΠΕ.02

Ταμίας

Μαίρη Ζώρα, Λέκτορας υπό διορισμό, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μέλη

Μενδρινού Ιωάννα, Υπ.Διδάκτωρ, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πανόπουλος Βασίλης, Υπ.Διδάκτωρ, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πριονάς Ανδρέας, Μουσικολόγος, Εκπ/κος ΠΕ16.01

Τζαμαργιάς Τάκης, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συντονιστής Γραμματειακής Υποστήριξης και Επιστημονικών Παρατηρητών

Γκίκας Θωμάς, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μέλη

Γεωργαλή Σταματία, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δήμου Παρασκευή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δήμου-Ευθυμίου Αικατερίνη, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μπομπότας Αγοράκης, Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πάτρας

Μωραΐτης Γιάννης, Τμήμα Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Παπαδάκης Παύλος, Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Πατσούρου Κωνσταντίνα, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σούρτη Ξανθούλα, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, ΠΤΔΕ, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Στατήρης Φώτης, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Χαρκιολάκης Αλέξανδρος, Μουσικολόγος, Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη Λίλιαν Βουδούρη

Επιμέλεια αγγλικών κειμένων – Δημόσιες Σχέσεις

Παπαδοπούλου Γεωργία, ΜΑ, Πολιτιστική Διαχείριση, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Επιμέλεια φωτογραφικού αρχείου

Παπαθανασίου Νίκος, Εκπαιδευτικός ΠΕ16.01

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ www.keker.gr

- www.sqlearn.gr

Ευχαριστούμε θερμά τους ανταποκριτές και τους εθελοντές για τη βοήθειά τους καθώς και όλους τους συμμετέχοντες συνέδρους, μέλη ή φίλους, που στηρίζουν τις προσπάθειές μας.

Αντικείμενο του Διεθνούς Συνεδρίου

Στόχος του συνεδρίου είναι η διερεύνηση των δυνατοτήτων σταδιακής εισαγωγής μιας σύγχρονης γλωσσοπαιδαγωγικής προσέγγισης μέσω των τεχνών στην εκμάθηση και κατανόηση της μητρικής ή / και της ξένης γλώσσας, προτείνοντας εποπτικό υλικό και μεθόδους μάθησης κατάλληλα επεξεργασμένα για τους μαθητές του Νηπιαγωγείου και τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Οι έρευνες και οι προτάσεις που θα προκύψουν αποβλέπουν, εκτός από την αποτελεσματική γλωσσική κατάρτιση, στην εμπέδωση της έννοιας του «άλλου», στο σεβασμό της διαφορετικότητας των πολιτισμών, στην ανάπτυξη της κοινωνικότητας, καθώς και στην αφύπνιση της δημιουργικής έκφρασης των παιδιών μέσα από την αξιοποίηση των τεχνών στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βασικοί άξονες και θεματικές του συνεδρίου αποτελούν:

- Ο αναδυόμενος σχολικός εγγραμματισμός στη μητρική γλώσσα και ο κοινωνικός εγγραμματισμός στις ξένες γλώσσες.
- Η γνωστική ανάπτυξη και η καλλιέργεια γνωστικών δεξιοτήτων.
- Η διδασκαλία της Γλώσσας με «εργαλείο» τις Τέχνες, μέσα από κατάλληλες εξειδικευμένες δραστηριότητες για την ηλικία των 5-8 ετών.
- Η σχέση του Πολιτισμού με την Εκπαίδευση.
- Η σύνδεση της Μουσικής και της Γλώσσας.
- Η σύνδεση της Θεατρικής Αγωγής και της Γλώσσας.
- Άλλες μορφές Τέχνης και η σύνδεσή τους με τη διδασκαλία της Γλώσσας.
- Το προφίλ του σύγχρονου εκπαιδευτικού και ο ρόλος του στην αισθητική εκπαίδευση.
- Η αναγκαιότητα της παιδαγωγικής επάρκειας και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε σύγχρονες παιδαγωγικές πρακτικές.
- Η Διεθνής εμπειρία για την εκμάθηση της γλώσσας μέσα από τις Τέχνες.

KEY NOTE SPEAKERS

PATRICIA DRISCOLL, Principal lecturer and researcher, Faculty of Education, Canterbury Christ Church University, UK

Developing expertise: An exploration of teachers' knowledge and skill

MARKUS CSLOVJECSEK, Chair of Music Pedagogy, School of Teacher Education FHNW, Switzerland

Do you Speak Music in your Classroom? – Backgrounds and Ideas of a sound Teaching and Learning

DAVID WHEWAY, Senior lecturer in Education, Faculty of Education, Canterbury Christ Church University, UK

Practical activities to support learning in Language and Music

PANAGIOTIS ANASTASIADIS, Vice Chair of the Pedagogical Institute, Assistant Professor, University of Crete

Pedagogical Exploitation of IT in the modern school

GEORGIA MEGA, Hellenic Open University

Techniques of critical /creative and linguistic motivation of students through the Arts: theoretical and practical approaches

INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE

Cslovjecsek Markus, Professor of Music Education, Head of the Chair for Music Education in the Institute of Secondary Education, School of Teacher Education, University of Applied Sciences, **Northwestern Switzerland**.

Cap-Bun Marina, Associated professor at the Faculty of Letters, Ovidius University of Constanta, and Bucharest University, **Romania**.

Overy Katie, Senior Lecturer in Music Psychology, Co-Director of the Institute for Music in Human and Social Development (IMHSD), Music, University of Edinburgh, **Scotland**.

Weinmann Hanna, Lecturer/Teacher trainer of language didactics (Focus French), Chair for Teaching and Learning of French, School of Teacher Education of the University of Applied Sciences Northwestern, **Switzerland**.

REVIEWERS

Art Education

Thodoros Grammatas, Professor of Drama Studies, National Kapodistrian University of Athens.

Music Education

Lenia Serghi, Professor Emeritus, Department of Music Studies, Ionian University

Language and Literature Education

Ada Katsiki Givalou, Professor of Literature, Chair of Post Graduate Studies in Literature, Drama and Language Didactics, National Kapodistrian University of Athens.

ORGANISING COMMITTEE

Chairperson

Maria Argyriou, PhD candidate, Ionian University, Department of Music Studies

Vice chairperson

Panagiotis Kampylis, PhD, 1st Directorate of *Primary Education*, Athens – Greece

Secretary

Konstantina Sofiadou, post-graduate student, National Kapodistrian University of Athens, Department of Primary Education, School Teacher

Bursary

Mary Zora, Lecturer (post pending), National Kapodistrian University of Athens, Department of Primary Education

Members

Ioanna Mendrinou, PhD candidate, National Kapodistrian University of Athens, Department of Primary Education

Vasilis Panopoulos, PhD candidate, National Kapodistrian University of Athens, Department of Primary Education

Takis Tzamargias, Specialist Teaching Staff, National Kapodistrian University of Athens, Department of Primary Education

Secretarial support and scientific observers co-ordinator

Thomas Gikas, National Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy, Pedagogy and Psychology

Members

Stamatia Georgali, National Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy, Pedagogy and Psychology

Paraskevi Dimou, National Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy, Pedagogy and Psychology

Giannis Moraitis, Panteion University, Psychology Department

Fotis Stataris, National Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy, Pedagogy and Psychology

English texts, proofreading, public relations

Georgia Papadopoulou, MA Cultural Management, Panteion University

Photography archives

Nikos Papathanasiou, School Teacher

AIM OF THE CONFERENCE

The aim of the conference is to explore the possibilities of gradual introduction of a contemporary linguistic-educational approach through the arts in learning and understanding the mother tongue or a foreign language recommending teaching materials and learning methods suitably adapted for students in nursery schools and the first years of primary schools. Research and proposals will enable not only effective language learning, but also consolidating the concept of the "other", respecting cultural diversity, development of social adaptation and arousing children's creative expression through the arts.

Basic thematic units of the conference:

- Mother tongue literacy and foreign language learning
- Language development and cultivation of linguistic skills
- Teaching language through the arts with activities suitable for 5-8-year-olds
- The relationship between Culture and Education
- The connection between Music and Language
- The connection between Theatre Education and Language
- Other forms of Art and their use in language teaching
- The profile of contemporary teachers and their role in aesthetic education
- The need for educational effectiveness and teacher training in contemporary educational practices
- International experience in language learning through the arts

The conference addresses researchers, school counselors, education executives, primary teachers, students and graduates of university departments, such as Education, Foreign Languages, Pre-school Education, Music Education, Drama Studies, Fine Arts, Social and Educational Policy.

Proposals include:

- ✓ Oral presentation
- ✓ Workshop
- ✓ Poster
- ✓ Presentation of Teaching Materials
- ✓ Multimedia Presentations

INQUIRY DRAMA AS A FACILITATOR FOR ANAPHORA ACQUISITION IN EARLY PRIMARY SCHOOL PUPILS

Marietta Sionti

Computational Linguistics and Intelligent Systems, Linguistics Section, University of Athens

Simos Papadopoulos

Department of Primary Education, Democritus University of Thrace

Abstract

In this paper we will discuss work to date on an exploratory study of the role of inquiry drama in resolving anaphoric ambiguity in early primary school pupils. We combine inquiry drama tutoring methods with linguistic knowledge concerning anaphora resolution as both a cognitive and a computational process. Based on the opinion that dramatic expression – as an inquiring attitude – allows children to learn through their creative and critical engagement in problematical situations and also that linguistic function is inherent in all types of learning and particularly in drama teaching, we argue that young children may acquire specific linguistic mechanisms in depth if the stimulus is given in a dramatic context.

Keywords: inquiry drama, anaphora, drama conventions, pronoun acquisition, language teaching.

1. INTRODUCTION

This work focuses on proposing an effective way of teaching pronouns and other anaphoric phenomena in early primary school pupils. Our principal hypothesis is that children would allocate the antecedents of the pronouns more easily after the inquiry drama (post-test), than after simple narration (pre-test), which is the traditional way of teaching. The principal contribution is that inquiry drama promotes a true understanding of referentials, based on the embodiment and grounding of language (Papadopoulos, 2004; Sionti, 2010).

1.1. Inquiry drama

Inquiry drama comprises the dramatic exploration of a story that connects with the experience of the children. This investigation helps them to analyze a question and

improvise scenes from social problems, personal stories, historical facts and imaginary situations. One of its mechanisms is the play, as the dominant medium of growth and learning. The play arises from pre-schoolers' tendency to create an imaginary situation in order to meet their unmet needs (Vygotsky, 1976). It is a liberating tool for action and symbolic thought, which frees the creativity (McCaslin, 1999) and the dramatic intelligence of children (Gardner 1985; Guss, 2005), mobilizes their social experience and cultivates the interpersonal experience incorporated in the cultural environment. In particular, inquiry drama as a form of self-expression by representation and roles allows the child in the first school years to create imaginary situations from everyday life and to improve social interaction in a collaborative, self-discipline and self-control environment.

Through inquiry drama, the child seeks pleasure (Papadopoulos, 2010) has his/her immediate needs met and is motivated to understand via sensorimotor action. To this end, the body acts as the main source of expression, in that it demonstrates the authenticity of non-verbal communication.

Moreover, the dramatic environment of children as active speakers and listeners creates their own vision of communication (Littlewood, 1983), which results in an expressive and interactive form of language (Morgan & Saxton, 1988; Clipson-Boyles, 1998). Furthermore, the style, the vocabulary, verbal and physical expression, movement and gesture reflect the emotional attributes of language (Papadopoulos, 2007). Speech and hearing become active and deeply communicative processes, according to the communication model (Widdowson, 1984; Babinotis, 1991). The kinesthetic and linguistic play strengthens the improvised linguistic expression and cultivates communication skills (Littlewood, 1983). Oral speech is spontaneous and enthusiastic, while it is highlighted due to its exploratory nature and emotional intensity. Wagner (1998) states that educational drama has positive effect on language in various forms, such as development and improvement of listening (Kardasch & Wright, 1987; Haley, 1978; Hensel, 1973; Neidermeyer & Oliver, 1972; Smilansky, 1968; Smith & Syddall, 1978), oral communication (Norton, 1973; Rosen & Koziol, 1990) and increasing complexity of syntax and semantics (Schmidt, 1973). Moreover, Schafer (1981)

Permission to produce digital or hard copies of all or part of this work for scientific or educational purposes is granted free of charge provided that all the copies bear this notice and the full citation on the first page. Digital or hard copies of all or part of this work for profit or commercial use are prohibited without the official permission.

© 2011 National and Kapodistrian University of Athens –
Greek Association of Primary Music Education Teachers

investigates whether *experimental drama* increases the use of expressive language and abstract thinking, by fifth and sixth grade children.

1.2. Anaphora

From the linguistic perspective, we emphasize the linguistic phenomenon of anaphora, which implies the reference to the persons or actions, in an utterance. Anaphora is general form of deixis, since the second one is linked only to the logical context and truth conditions (Babiniotis, 1991). In case the referent refers to an intralinguistic element, the phenomenon it is called *endophora*. In deeper level of analysis *endophora* is analyzed to *cataphora*, if the referent co-refers with a succeeding element. On the other hand, the term *exophora* names situations where the referent does not appear in the utterances of the speaker, but instead in the real world. Hankamer and Sag (1976) consider that there exists syntactically and pragmatically controlled anaphora. The second case does not require an antecedent but can be controlled by the non-linguistic environment. Their examples illustrate the mechanism:

1. Syntactically defined anaphora with definite pronouns

My brother's a doctor, and *he* says your hair will fall out if you eat that.

Sue introduced me to *her* mother.

2. Pragmatically controlled anaphora

He's saying that your hair will fall out.

Her hands are trembling.

Some linguists prefer to define anaphora generically as including all of these referential effects. Of particular interest is the referential role of pronouns that substitute proper and common nouns and their acquisition by young children. Bennett-Kastor (1996) investigates whether school-aged children use pronouns generically and whether they are influenced by grammatical information, such as the definiteness of the antecedent noun. For this reason, she uses only the above mentioned reference/syntactically controlled anaphora and excludes the deictic/pragmatically controlled one. According to her previous findings (1994), Bennett-Kastor has proven that the early primary schoolchild's speech exhibits a higher degree of autonomy than in the previous phase and uses pronouns, ellipsis and parallelism rather than repeating the same terms. The child is using them as grammatical forms of notional repetition. Thornton and Wexler's (1999) experiments aimed to diagnose at which ages and to what extent ellipsis and parallelisms are feasible. The following sentences:

- Every reindeer brushed him
- Bert brushed him

were uttered by the majority of six four-year-old children, with one exception. Since ellipsis, parallelism and the use of pronouns are primarily grammarized phenomena, dysphasic children may acquire them only after they 'overcome' their grammar detachments (Sionti 2009).

The identification of the relation between the antecedent and the referent in both children and

computers is a modern-day problem. Language acquisition and computational linguistics employ gestures to solve this problem. Goodrich (2009) explores the role of gestures in the acquisition of ambiguous anaphoric pronouns, while Eisenstein (2008) proposes an anaphora resolution computational tool, which employs gestures and other sensorimotor information.

For our pilot study, we draw from the above-mentioned extensive prior work related separately to inquiry drama as an educational approach (Papadopoulou, 2007; Wagner, 1998; Neelands, 1992; Booth, 1994a,b Grammatas, 2003), text linguistics (Lyons, 1981; Babiniotis, 1991) language acquisition (Bennet-Kastor, 1996; Goodrich, 2009) and computational linguistics (Eisenstein, 2008). In order to provide an efficient way of acquiring and resolving the anaphoric mechanisms, we use a second grade class (ages 8-9 years) as a case study. Our principal hypothesis is that children would allocate the antecedents of the pronouns more easily after the *story theatre-dramatized narration* (post test), than after simple narration (pre test). There is a strong connection to Goodrich's and Eisenstein's findings that gestures and kinetic data improve the anaphora resolution. In our case the kinetic information is taken from the inquiry drama.

The rest of the paper consists of a presentation of the study on the second grade class and an assessment of whether dramatic expression and dramatic communication benefited the anaphora resolution. Apart from the presentation of the inquiry drama method, we attempt to evaluate the pronoun acquisition through oral and drawing post tests. We conclude with information on our ongoing work, especially where it concerns the common features of anaphora resolution methods as a cognitive and computational process.

2. EXPERIMENTAL PARADIGM

2.1. Experimental material

2.1.1. Text

An excerpt from Aesop's fable "the wolf's lesson" was selected for both conditions of the experimental procedure, plain and theatrical narration. Two rabbits decided to design a map that would indicate the animals' homes, because, whenever the other animals passed by the cavity of an oak, where the protagonists-rabbits lived the other animals would ask them, where the forest animals were living. The rabbits hoped that the visitors of the forest would consult the map directly, without bothering them.

2.1.2. Questionnaires

We used the same questionnaire pre- and post-test. It consisted of 12 illustrated questions (Appendix). In most of them, the child was asked to circle the correct drawing in a multiple-choice task and two questions asked the child to place the sticker on the correct spot or bubble.

2.1.3. Masks

The mask allows participants to explore human types, characters, social roles and attitudes. It deepens ritual, mythical, expressive, imaginative and symbolic function. A key feature of modern mask is the establishment of an illusion (Allard & Leffort, 1989) and thereby the vitalizing of the character. In order to illuminate a mask, the group member needs to (Papadopoulos, 2010):

- understand the social context of the mask,
- acquire the ability to make visual contact with the other characters;
- be aware of his/her physical movement, speed, center of gravity;
- exercise the characteristics of his/her movement, namely toughness and sensitivity, continuity and intermitting, directness and indirectness, heaviness and lightness;
- be familiar with the level of physical intensity and a variety of styles;
- be aware of the psychosocial status, psychopathology and social position of the assumed character, since these factors affect its movement and action.

At school, however, the awareness of primary school children allows them to come close to the above-mentioned functions. Thus, a child who wears a mask would sufficiently understand the character if given the opportunity to investigate his/her social status, mood and movement.

For the needs of our pilot study, we designed and made 13 masks, one for each pupil. Five of the masks belonged to acting characters (two rabbits, two squirrels and a sparrow) and the rest to silent characters, which existed or were invented (a bear, a bird, three trees, an oak and two houses).

2.2. Experimental procedure

The experiment was separated in two phases:

2.2.1. Narration

An excerpt from Aesop's fable "the wolf's lesson" was selected and read, in a simple way. The narrator stopped every two to three sentences and asked the

pupils to answer one or two questions from the questionnaire to avoid confusion or distant stimulus.

2.2.2. Inquiry drama

2.2.2.1. Group atmosphere creation

Although the class was a ready-formed group of children, we focused on kinesthetic activities, which would allow the kinesthetic unfolding necessary for the onset of the pupils' communicative competence.

2.2.2.2. Dramatic –new environment creation

The drama animator narrated the same myth excerpt, accompanied by a musical stimulus. He invited the pupils to choose the role of an animal or tree (squirrels, rabbits, sparrow, bird, bear, oak, tree, houses) and to play the role he was narrating, using their voice, physical movement and expression. Then the pupils were encouraged to improvise a snapshot of the assigned roles. At the end of the dramatic procedure, the pupils were given the post-test questionnaire.

During the second phase we exploited drama conventions (Neelands, 1990; Papadopoulos, 2010), such as story theatre – dramatized narration and mask to create the fictional atmosphere of the myth. In this convention, the children's role was to represent the snapshots of a story that the drama animator describes. The drama animator uses the appropriate tone, physical expression and movement and puts in pauses, where necessary. Though the use of the mask is considered to be another drama convention, we have already analyzed it as part of the experimental materials, owing to its tangible nature.

3. RESULTS

For the statistical analysis of the pilot study, we used a *paired sample t-test*. The *t-test for paired samples* is ideal because of the *within-group variation* design, since the sample of our subject is tested twice (pre- and post-test).

Initially, we hypothesized that post-test scores would show an improvement on the pre-test results, because the inquiry drama method would benefit the anaphora resolution of the pupils. As shown both in Figures 1 and 3, the mean of wrong answers for the pre-test is 3.45 while for the post-test is 1.36. The difference between the two tests is 2.091.

The *t-test* (Fig.3) confirms the hypothesis of a significant difference between the two measurements (Sig .001, Sig 2-tailed .006)

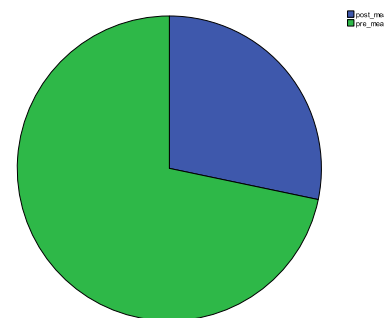

Figure 1: Pre and post test means

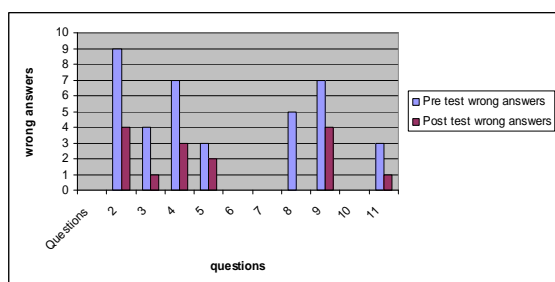
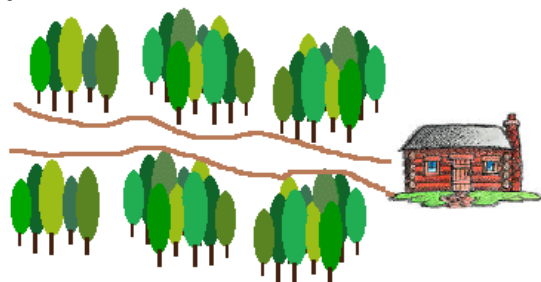

Figure 2: Wrong answers in each question

All the questions were included to the *t*-test, except for Question 1.

Question 1: Place the oak in the forest

The oak was given as sticker and the children were asked to put it on the drawing according to the fable's excerpt: ...*the brown and the grey rabbits, who lived in the cavity of an old oak. Αυτή (/Afti/, pronoun, fem, nom, sing) was at the beginning of the forest, on the pavement, where all the animals were passing by...* The goal of this question was to identify that the reference of the pronoun *αυτή* is the oak and that they should place the tree at the right or left end of the picture.

Moreover, we wanted to find out which of the two ends is the starting point. So we added a hut, because most of the adults would consider the beginning of the pavement to be the one that starts from the house. In the second phase, the drama animator emphasized the oak's placement at the beginning of the textile pavement next to the door of the classroom. In both cases there was no significant difference (Table 1). The majority of pupils preferred the left side of the paper, probably following the way they write, from left to right.

	Oak at the left side	Oak in the middle	Oak at the right side
Pre test	9	1	3
Post test	10	1	2

Table 1. Oak's placement in Question1

All the other questions were included in the *t*-test. Questions 2, 7, 8 and 11 (Appendix) were correct in both tests. In Question 3 we see a 56% improvement between pre- and post-test scores, in Question 4, 76%, in Question 5, 57%, in Question 6, 35%, in Question 9, 100%, in Question 10, 43%, and in Question 12, 39%.

Both the overall picture and the individual questions showed a considerable decrease in wrong answers, in the

two tests, the pre-test, carried out after the narration and the post-test, carried out after the inquiry drama.

5. FUTURE WORK

We intend to extend the present work, based on the above presented positive results. We will take samples from more second grade classes, in which each class will be the narration or drama group only, in order to prevent possible statistical errors from an extended within-group design, such as maturation or familiarity with the procedure.

Paired Samples Statistics				
	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 pre_test	3.45	11	3.267	.985
post_test	1.36	11	1.629	.491

Paired Samples Correlations			
	N	Correlation	Sig.
Pair 1 pre_test & post_test	11	.868	.001

Paired Samples Test			
Paired Differences			
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 pre_test - post_test	2.091	2.023	.610

Paired Samples Test					
Paired Differences					
95% Confidence Interval of the Difference					
	Lower	Upper	t	df	Sig. (2-tailed)
Pair 1 pre_test - post_test	.732	3.450	3.429	10	.006

Figure 3. *t*-test

Moreover, the use of *story theatre-dramatized narration* requires high levels of concentration, as participants have to follow the story and play at the same time. This goal was not achieved to the expected extent.

The use of the masks partly disorientated the participants and their interest shifted from the representation of the myth to the characters represented by the masks and their morphological characteristics. In future work we would prefer to prepare their awareness better by encouraging the pupils to make their own mask and emphasizing physical movement play and mime.

6. REFERENCES

- Allard, G. & Leffort, P. (1989). *H Μάσκα [Le masque]*. Athèn: Chatzinikoli.
- Babinotis, G. (1991). *Linguistics and literature*. Athens [in Greek]
- Bennett-Kastor, T.L. (1994): Repetition in Language Development: from Interaction to Cohesion. In *Repetition in discourse: Interdisciplinary perspectives* (pp.155-171). Edited by Johnstone B: Norwood.

- Bennett-Kastor, T.L. (1996). Anaphora, Nonanaphora, and the Generic Use of Pronouns by Children. *American Speech*, 71 (3), 285-301
- Booth, D. (1994a). *Classroom Voices: Language-Based Learning in the elementary school*, Toronto: Harcourt Brace & Company.
- Booth, D. (1994b). *Story Drama: Reading, Writing and Roleplaying across the Curriculum*. Markham: Pembroke Publishers.
- Bruner, J. et al. (Eds.), (1976). *Play – Its Role in the Development and Evolution*. New York: Penguin Books.
- Clipson-Boyles, S. (1998). *Drama in Primary English Teaching*. London: David Fulton Publishers.
- Edmiston, B., Enciso, P. & King, M., (1987). Empowering Readers and Writers Through Drama: Narrative Theater. *Language Arts*, 64 (2), 219-228.
- Eisenstein, J. (2008). *Gesture in Automatic Discourse Processing*. PhD thesis MIT.
- Gardner, H. (1985b). Towards a theory of dramatic intelligence. Στο J. Kase-Polisini (Ed.), *Creative Drama in a Developmental Context* (pp. 295-312). New York: University Press of America.
- Goodrich S.I. (2009). *Gesture as input in language acquisition: Learning 'who she is' from 'where she is' by*, Ph.D. thesis, University of California, Berkeley.
- Grammatas, T. (2003). *Theater and Paedeia Παιδεία*. Athens
- Guss, F. G. (2005). Dramatic playing beyond the theory of multiple intelligences. *Research in Drama Education*, 10 (1), 43-54.
- Haley, G-A. (1978). *Training advantaged and disadvantaged black kindergartners in socio-drama: Effects on creativity and free recall variables of oral language*. Ed. D. Diss. University of Georgia.
- Hankamer, J. & Sag, I. (1976). Deep and Surface Anaphora. *Linguistic Inquiry*, 7 (3), 391-428
- Hensel, N. (1973). *Development, implementation and evaluation of a creative dramatics program for kindergarten children*. Ed. D. Diss. University of Georgia.
- Kardasch, C-A & Wright, L. (1987). Does creative drama benefit elementary school students: A meta-analysis. *Youth Theatre Journal* 2 (1): 11-18.
- Koste, V. G. (1978). *Dramatic Play in Childhood: Rehearsal for Life*. New Orleans, Louisiana: Anchorage Press.
- Leenhardt, P. (1973). *L' enfant et l' expression dramatique*. Paris: Casterman.
- Littlewood, W. (1983). *Communicative Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, J. (1981). *Language, meaning and context*. London: Fontana.
- McCaslin, N. (1999). *Creative Drama in the Classroom and Beyond*. New York: Longman.
- Morgan, N. & Saxton, J. (1988). Enriching Language Through Drama. *Language Arts*, 65 (1), pp. 34-40.
- Morgan, N. & Saxton, J. (1988). Enriching Language Through Drama. *Language Arts*, 65 (1), 34-40.
- Neelands, J. (1990). *Structuring Drama Work: A Handbook of Available Forms in Theatre and Drama*. T. Goode (Ed.), Cambridge: Cambridge University Press.
- Neelands, J. (1992). *Teaching English in the National Curriculum, Learning through Imagined Experience: The Role of Drama in the National Curriculum*. London: Hodder & Stoughton.
- Neidermeyer, F. & Oliver, L. (1972). The development of young children's dramatic and public speaking skills. *Elementary School Journal* 73 (2): 95-100.
- Norton, N-J. (1973). *Symbolic arts: The effect of movement and drama upon the oral communication of children in grade two*. Ph. D. Diss. Boston University.
- O' Neill, C. Dialogue and Drama: The transformation of events, ideas, and teachers. *Language Arts*, 66 (2). 147-159.
- Papadopoulos, S. (2004). *Η διδακτική αξιοποίηση της δραματοποίησης στο μάθημα της Γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο [The Use of Drama and its Implications in Teaching in the Course of Language in Primary School]*, PhD thesis, Department of Philosophy, Education and Psychology of the University of Athens
- Papadopoulos, S. (2007). *Με τη Γλώσσα του Θεάτρου. Η διερευνητική δραματοποίηση στη διδασκαλία της Γλώσσας [Drama Language: Using Inquiry Drama in Language Teaching]*, Athens: Kedros Editions.
- Papadopoulos, S. (2010). *Theatre Pedagogy*. Athens [in Greek]
- Papadopoulos, S. (2010). *Παιδαγωγική του Θεάτρου [Theatre Pedagogy]*, Athens.
- Rosen, R. S. & Kozziol, S. M. Jr. (1990). The relationship of oral reading, dramatic activities, and theatrical production to student communication skills, knowledge, comprehension, and attitudes. *Youth Theatre Journal* 4 (3): 7-10.
- Schafer, J. C. (1981). The linguistic analysis of spoken and written texts. In B. M. Kroll & R. J. Van (Eds.), *Exploring Speaking – Writing Relationships: Connections and Contrasts* (1-31). Urbana, IL: National Council of Teachers of English.
- Schmidt, E. (1975). *Syntactic and semantic structures used by children in response to six modes of story presentation*. Ph. D. Diss. University of Washington.
- Sionti, M. (2009). Repetition as factor of language acquisition in children suffering from Developmental Dysphasia. 5th Athens Postgraduate Conference of the Department of Philology, National and Kapodistrian University of Athens. 29-31 May 2009. Retrieved April 1. 2011 from <http://athenslinguistics.web.officelive.com/grad2009.aspx>

Sionti, M., Claudino, L., Rose, C., Markantonatou, S. & Aloimonos, Y. (2010). Comparing linguistic classifications with sensorimotor data of English and Greek verbs of motion. *Verbs 2010*. Pisa

Smilansky, S. (1968). *The Effects of Socio-Dramatic on Disadvantaged Preschool Children*. New York: John Wiley.

Smith, P. K. & Syddall, S. (1978). Play and non-play tutoring in pre-school children: Is it play of tutoring which matters? *British Journal of Educational Psychology* 48: 315-325.

Statsoft, Electronic Statistics Handbook. Retrieved April 1, 2011 from <http://www.statsoft.com/textbook/basic-statistics/#t-test%20for%20independent%20samples>

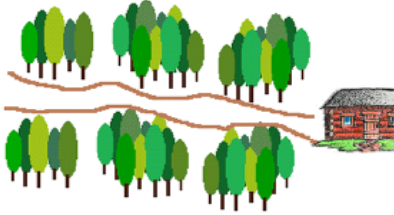

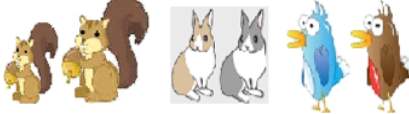
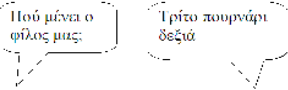

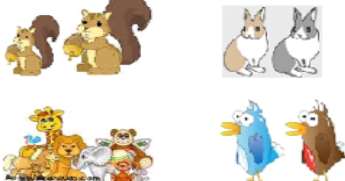

Thornton, R. & Wexler, K. (1999). *Principle B, VP Ellipsis and Interpretation in Child Grammar*. M.I.T. press

Vygotsky, L. S. (1976). Play and its Role in the Mental Development of the Child. In J. Bruner, *et*

al, (Eds.), *Play – Its Role in the Development and Evolution* (pp. 537-554). New York: Penguin Books.

Wagner, B.-J. (1998). *Educational Drama and Language Arts: What Research Shows*. Portsmouth: Heinemann.

Widdowson, H.G. (1984). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.

<p>1. Βάλε τη βελανιδιά στο δάσος.</p> <p>2. Γιατί τα κουνελάκια δεν έβρισκαν ησυχία;</p> <p>α) επειδή ζούσαν στη βελανιδιά;</p> <p>β) επειδή περνούσαν από εκεί τα ζώα;</p> <p>γ) επειδή τους άρεσε να παίζουν;</p>	<p>3. «Όταν τα ζώα ήθελαν να βρουν κάποιο γνωστό τους σταματούσαν στο σπίτι από τα...»</p> <p>4. «Μια μέρα στάθηκαν απόξω από το σπίτι δυο σκυουράκι και φώναζαν στα...»</p>
<p>5. Κόλλησε τα ζωάκια εκεί που μιλάνε</p> <p>6. «Κοιτάζαν και ξανακοιτάζαν το έργο τους για να δουν αν είχαν ξεχάσει κανένα... » :</p> 	<p>7. Τι θα κρεμούσαν στο δέντρο;</p> <p>8. «Γλίτσο» να μη μας ξυπνήσουν για να τους δώσουμε πληροφορίες» Ποιό θα τους ξυπνούσαν;</p>
<p>9. «Λυτοί βγήκαν αμόσως και άπλωσαν το χάρτη τους». Ποιοί άπλωσαν το χάρτη;</p> <p>10. «Να, δες εδώ, είπαν. Στο χάρτη θα το βρεις σημειωμένο» Τί θα βρει το σπουργίτι σημειωμένο;</p> 	<p>11. Και να πεις σε όλα τα ζώα την άλλη φορά να τον κοιτάζουν» Τί να κοιτάζουν τα ζώα και τα πουλιά;</p> <p>12. «Όποιο ήθελε να βρει κάποιο φίλο ή συγγενή συμβουλευόταν το χάρτη». Ποιό έψαχνε να βρει κάποιο φίλο ή συγγενή;</p>